

Hướng dẫn về Quyền tự do hiệp hội của người lao động trong ASEAN

Composed of 60 eminent judges and lawyers from all regions of the world, the International Commission of Jurists (ICJ) promotes and protects human rights through the Rule of Law, by using its unique legal expertise to develop and strengthen national and international justice systems. Established in 1952 and active on the five continents, the ICJ aims to ensure the progressive development and effective implementation of international human rights and international humanitarian law; secure the realization of civil, cultural, economic, political and social rights; safeguard the separation of powers; and guarantee the independence of the judiciary and legal profession.

® The Impact of COVID-19 on the Economic, Social and Cultural Rights of the Marginalized in Thailand - Briefing Paper

© Copyright International Commission of Jurists
Published in August 2021

The International Commission of Jurists (ICJ) permits free reproduction of extracts from any of its publications provided that due acknowledgment is given and a copy of the publication carrying the extract is sent to its headquarters at the following address:

International Commission of Jurists
P.O. Box 1740
Rue des Buis 3
CH 1211 Geneva 1
Switzerland
t: +41 22 979 38 00
f +41 22 979 38 01
www.icj.org

Hướng dẫn về Quyền tự do hiệp hội của người lao động trong ASEAN

Hướng dẫn về Quyền tự do hiệp hội của người lao động trong ASEAN

Lời mở đầu

- **Khẳng định lại** rằng các quyền tự do hiệp hội, hội họp hòa bình, tự do ý kiến, biểu đạt và thông tin cũng như quyền riêng tư, tham gia chính trị và làm việc được bảo vệ theo luật nhân quyền quốc tế, bao gồm Tuyên ngôn Quốc tế Nhân quyền, Công ước Quốc tế về các quyền Dân sự và Chính trị, Công ước quốc tế về các quyền kinh tế, xã hội và văn hóa và các công cụ khác;
- Cũng cần **nhắc lại** rằng Tuyên bố Vienna và Chương trình Hành động tái khẳng định việc thúc đẩy và bảo vệ các quyền con người này là vấn đề ưu tiên và Tuyên ngôn quốc tế bảo vệ những người đấu tranh cho nhân quyền tái khẳng định vai trò không thể thiếu của những người bảo vệ nhân quyền trong việc thúc đẩy quyền con người và các biện pháp bảo vệ đặc biệt mà Các quốc gia phải dành cho họ, bao gồm quyền thành lập các hiệp hội và tổ chức phi chính phủ;
- **Nhắc lại** mục đích của các nguyên tắc của ASEAN đã được ghi trong Hiến chương ASEAN, bao gồm tôn trọng và thúc đẩy quyền con người và các quyền tự do cơ bản, các nguyên tắc dân chủ, pháp quyền và quản trị tốt;
- **Nhắc lại** rằng các doanh nghiệp kinh doanh có trách nhiệm tôn trọng nhân quyền, phù hợp với Nguyên tắc Hướng dẫn của Liên hợp quốc về Kinh doanh và Quyền con người;
- **Thừa nhận** sự đa dạng ngày càng rộng trong người dân và cộng đồng ở khu vực ASEAN về nguồn gốc chính trị, kinh tế, luật pháp, xã hội, văn hóa, lịch sử và tôn giáo;
- **Lo ngại** về việc thực hiện các hạn chế quá mức đối với quyền tự do hiệp hội, hội họp ôn hòa, tự do ý kiến, biểu đạt và thông tin và các quyền về quyền riêng tư, tham gia chính trị và làm việc của cả các chủ thể Nhà nước và khu vực ngoài Nhà nước trong không gian trực tuyến và thực tế;
- **Lo ngại** trước những thách thức cụ thể mà những người thuộc các nhóm bị gạt ra ngoài lề, thiệt thòi và bị tước quyền công dân phải đối mặt, bao gồm nhưng không giới hạn ở lao động nữ và trẻ em, lao động giúp việc gia đình, lao động di cư và tị nạn, lao động LGBTI, lao động khuyết tật và lao động trong khu vực phi chính thức, những người có thể phải đối mặt với những trở ngại và phân biệt đối xử lớn hơn trong việc thực hiện có ý nghĩa các quyền tự do hiệp hội, hội họp hòa bình và các quyền liên quan của họ;
- **Khẳng định** rằng các quyền tương tự mà mọi người có ngoại tuyến cũng phải được bảo vệ trực tuyến, bao gồm quyền tự do hội họp và các quyền khác, và lo ngại việc sử dụng các công nghệ mới, bao gồm cả trí tuệ nhân tạo, để hạn chế không chính đáng quyền tự do hiệp hội và quyền liên kết; và
- **Ý thức** được sự cần thiết phải cung cấp hướng dẫn cho các Quốc gia, các doanh nghiệp, cơ quan tư pháp, luật sư và/hoặc đoàn luật sư, công đoàn và xã hội dân sự về các biện pháp cần thiết để đảm bảo tôn trọng, bảo vệ và thực hiện các quyền con người theo cách không phân biệt đối xử;

Các bên ký kết long trọng thông qua Hướng dẫn này về Quyền tự do hiệp hội của người lao động trong Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN).

Các nguyên tắc hướng dẫn

- **Nhân phẩm, dân chủ và tính phổ quát của quyền con người:** Các quyền tự do hiệp hội, hội họp, tự do ý kiến, biểu đạt và thông tin cũng như các quyền về quyền riêng tư, tham gia chính trị và làm việc là phổ biến, không thể phân chia, phụ thuộc lẫn nhau và liên quan lẫn nhau. Những quyền này là chìa khóa để thực hiện dân chủ, pháp quyền và phẩm giá cho mọi người ở mọi nơi, vì chúng là phương tiện để mọi người lên tiếng và thể hiện cho lợi ích của họ cũng như cho phép thực hiện các quyền con người khác.
- **Pháp quyền:** Pháp quyền là điều cần thiết để bảo vệ quyền tự do hiệp hội và ngược lại, sự tham gia của người dân và chính trị là điều cần thiết để củng cố Nhà nước pháp quyền, không thể để cho các đảng chính trị và đại diện chính phủ một mình. Để bảo vệ Nhà nước pháp quyền, những người bị hạn chế hoặc giới hạn quyền con người sẽ có quyền tham gia tổ tụng tư pháp độc lập, công bằng và hiệu quả để chất vấn tính hợp pháp của các biện pháp và/hoặc sự phù hợp của chúng với luật pháp trong nước và quốc tế.
- **Các nghĩa vụ tôn trọng, bảo vệ và thực hiện:** Các quốc gia có nghĩa vụ tôn trọng, bảo vệ và thực hiện các quyền tự do hiệp hội, hội họp hòa bình, tự do ý kiến, biểu đạt và thông tin và các quyền về quyền riêng tư, tham gia chính trị và làm việc, bao gồm các quyền của tất cả người lao động được hình thành và tham gia công đoàn và hiệp hội lao động và tham gia vào thương lượng tập thể và các hành động tập thể khác, bao gồm quyền biểu tình và đình công mà không sợ bị đe dọa hoặc trả thù.
- **Không phân biệt đối xử và bình đẳng:** Các quyền tự do hiệp hội, hội họp hòa bình, tự do ý kiến, biểu đạt và thông tin cũng như các quyền về quyền riêng tư, tham gia chính trị và làm việc phải được hưởng bình đẳng bởi tất cả mọi người, không phân biệt đối xử dựa trên chủng tộc, màu da, nguồn gốc, quốc gia, xã hội hoặc dân tộc, ngôn ngữ, tôn giáo, tuổi tác, loại hình công việc, việc làm, nơi làm việc, doanh nghiệp hoặc lĩnh vực, quốc tịch, tình trạng quốc tịch hoặc di cư, giới tính, khuynh hướng tình dục hoặc bản dạng giới, chính trị hoặc quan điểm khác, tình trạng sức khỏe, mang thai, tình trạng hôn nhân, vai trò gia đình, làm cha mẹ, tình trạng sức khỏe, tình trạng HIV, tài sản, vị thế kinh tế xã hội, tình trạng sinh hoặc tình trạng khác.
- **Bao gồm bình đẳng tất cả người lao động trong tất cả các bối cảnh:** Các nguyên tắc và quyền con người nêu rõ trong tài liệu này áp dụng cho tất cả người lao động ở mọi bối cảnh, bao gồm người lao động trong khu vực phi chính thức, người giúp việc gia đình, người lao động tự kinh doanh, người lao động nông nghiệp, người lao động nền tảng kỹ thuật số và người lao động không được trả lương. Điều này áp dụng cho tất cả các vùng lãnh thổ và lĩnh vực hoạt động, bao gồm khu chế xuất, khu kinh tế đặc biệt, khu biên giới và khu làm việc qua biên giới.
- **Nghĩa vụ ngoài lãnh thổ và hợp tác quốc tế:** Nghĩa vụ của Quốc gia trong việc tôn trọng, bảo vệ và thực hiện các quyền này áp dụng cho các tình huống ở cả trong biên giới và ngoài lãnh thổ, bao gồm cả thông qua hợp tác quốc tế, và đặc biệt đối với các tình huống mà một Quốc gia thực hiện quyền kiểm soát hiệu quả hoặc ở vị trí thực hiện ảnh hưởng quyết định hoặc thực hiện các biện pháp để thực hiện các quyền.
- **Tính hợp pháp, tính chính đáng, sự cần thiết và tương xứng:** Bất kỳ hạn chế nào đối với quyền tự do hiệp hội, hội họp hòa bình, tự do ý kiến, biểu đạt và thông tin cũng như quyền riêng tư, tham gia chính trị và làm việc phải tuân thủ nghiêm ngặt luật và tiêu chuẩn quốc tế về nhân quyền. Không có hạn chế nào có thể được áp dụng trừ khi chúng được áp đặt theo cách không phân biệt đối xử và phù hợp với nguyên tắc hợp pháp, cần thiết và vì mục đích an ninh quốc gia, sức khỏe cộng đồng hoặc đạo đức, trật tự công cộng hoặc để bảo vệ các quyền và tự do của người khác. Bất kỳ biện pháp hạn chế nào cũng phải tương xứng với mục đích nói trên.
- **Quyền được hưởng một biện pháp khắc phục và sửa chữa hiệu quả:** Bất kỳ người nào cáo buộc vi phạm hoặc lạm dụng quyền của họ phải được tiếp cận với biện pháp khắc phục và sửa chữa hiệu quả, bao gồm thông qua việc thực hiện các bảo đảm không tái diễn, phù hợp với luật nhân quyền quốc tế.
- **Trách nhiệm của doanh nghiệp trong việc tôn trọng quyền con người:** Theo các tiêu chuẩn quốc tế về quyền con người, các doanh nghiệp kinh doanh có trách nhiệm tôn trọng quyền con người và để đạt được hiệu quả đó, áp dụng các biện pháp và quy trình hiệu quả, bao gồm thẩm định về quyền con người gồm cả các tác động thực tế và tiềm năng của các hoạt động của họ đối với quyền con người, và khắc phục các hành vi vi phạm thông qua các cơ chế khắc phục hợp pháp và hiệu quả.

Các định nghĩa

Quyền **tự do hiệp hội** trong bối cảnh lao động có nghĩa là, quyền của bất kỳ người nào được thành lập và tham gia các tổ chức theo lựa chọn của họ để thúc đẩy và bảo vệ lợi ích của họ mà không phải xin phép trước hoặc bị hạn chế, ngoại trừ các điều được quy định theo luật quốc tế. Đây là một phần cốt lõi của quyền làm việc, được bảo vệ theo luật pháp quốc tế. Các hiệp hội có quyền xây dựng cơ cấu và quy tắc của mình, tự do bầu ra các đại diện, tổ chức việc điều hành và hoạt động và xây dựng các chương trình của mình để tiếp tục và bảo vệ lợi ích của người lao động. Quyền thương lượng tập thể, phản đối và đình công mà không sợ bị đe dọa hoặc trả thù là một khía cạnh và được bảo vệ bởi quyền tự do hiệp hội.

Quyền **tự do hội họp hòa bình** cho phép các cá nhân và hiệp hội thể hiện bản thân một cách tập thể. Những hạn chế đối với quyền tự do hội họp, với tư cách là một quyền cá nhân có thể được thực hiện tập thể, thường ảnh hưởng đến quyền lập hội mà bảo vệ hành động tập thể. Quyền tự do hội họp hòa bình bảo vệ các cuộc tụ họp bất bạo động và có thể được thực hiện một cách hòa bình trong cả không gian riêng tư và công cộng, thông qua nhiều phương thức khác nhau cả ngoại tuyến và trực tuyến, bao gồm các cuộc biểu tình, phản đối, cuộc họp, biểu tình ngồi hoặc theo bất kỳ phương thức nào khác được lựa chọn tuân thủ với luật nhân quyền quốc tế.

Quyền **tự do ý kiến, biểu đạt và thông tin** là một thành phần cần thiết và không thể tách rời của quyền tự do hiệp hội và hội họp khi mọi người tham gia cùng nhau vì một mục đích biểu đạt. Quyền tự do ngôn luận bao gồm quyền tìm kiếm, tiếp nhận và truyền đạt thông tin và ý tưởng thuộc mọi hình thức không phân biệt biên giới. Hiệp hội có quyền tự do ngôn luận, chính kiến thông qua mục tiêu và hoạt động của mình, ngoài ra cá nhân hội viên có quyền bày tỏ quan điểm, ý kiến của mình.

Quyền **tham gia chính trị** là quyền cho tất cả mọi người tham gia vào việc tiến hành các công việc công cộng hoặc chính trị, trực tiếp hoặc thông qua các đại diện được lựa chọn tự do. Nó là cơ bản trong việc trao quyền cho các cá nhân và nhóm và cần thiết trong việc loại bỏ tình trạng bị gạt ra ngoài lề và phân biệt đối xử, bao gồm cả ở nơi làm việc.

Quyền **làm việc** bao gồm quyền của mọi người có cơ hội kiếm sống bằng công việc mà họ tự do lựa chọn hoặc chấp nhận. Quyền này vừa là quyền cá nhân vừa là quyền tập thể. Các khía cạnh tập thể của nó bao gồm quyền của mọi người được thành lập và tham gia các hiệp hội, bao gồm cả các tổ chức công đoàn do họ lựa chọn cũng như quyền của các tổ chức công đoàn được tự do hoạt động. Một thành phần quan trọng của quyền làm việc là quyền được hưởng các điều kiện làm việc công bằng và thuận lợi, trong đó quyền tự do hiệp hội là rất quan trọng trong việc giới thiệu, duy trì và bảo vệ.

I. Hướng dẫn cho các Quốc gia Thành viên ASEAN

Phê chuẩn hoặc gia nhập

- Phê chuẩn hoặc gia nhập tất cả các hiệp ước nhân quyền quốc tế có liên quan đảm bảo các quyền tự do hội họp hòa bình và hiệp hội, tự do ngôn luận, quyền làm việc và các quyền lao động cơ bản, bao gồm Công ước quốc tế về các quyền dân sự và chính trị; Công ước quốc tế về các quyền kinh tế, xã hội và văn hóa; Công ước về quyền trẻ em; Công ước về xóa bỏ mọi hình thức phân biệt đối xử với phụ nữ; và Công ước Quốc tế về Bảo vệ Quyền của Tất cả Người lao động Di cư và Thành viên Gia đình của họ; cũng như các quyền khác dành cho người lao động, bao gồm các Công ước 87, 98 và 190 của Tổ chức Lao động Quốc tế. Tất cả các quyền này đều đã được công nhận và đề cập đến trong Hướng dẫn ASEAN về Trách nhiệm Xã hội của Doanh nghiệp về Lao động và được thông qua bởi Hội nghị Quan chức Lao động Cấp cao ASEAN và Đồng thuận ASEAN về Bảo vệ và Thúc đẩy Quyền của Người lao động Di cư.

Ứng dụng trong Luật và Thực tiễn

Quyền tự do hiệp hội

- Đảm bảo về mặt pháp luật và thực tế rằng mọi người đều có quyền thành lập và tham gia các hiệp hội, bao gồm tổ chức công đoàn, theo cách thức phù hợp với nguyên tắc không phân biệt đối xử. Các hiệp hội được quyền tự do xác định mục đích và hoạt động của mình, đồng thời tham gia bình đẳng vào các hoạt động chính trị và công cộng.
- Khi cần thông báo hoặc đăng ký cho các mục đích hành chính, hãy thiết lập các thủ tục và quy trình đơn giản, công bằng, minh bạch, dễ tiếp cận và nhanh chóng cho các tổ chức của người lao động và các hoạt động của họ. Loại bỏ các yêu cầu quan trọng và quá mức cản trở một cách rõ ràng hoặc hiệu lực các quá trình như vậy, chẳng hạn như các yêu cầu về tài chính và hành chính rườm rà không cần thiết.
- Ưu tiên cho quá trình chuyển đổi khẩn cấp của người lao động từ khu vực kinh tế phi chính thức sang nền kinh tế chính thức, về mặt luật pháp và thực tế, phù hợp với Khuyến nghị 204 của ILO.
- Loại bỏ các quy định loại trừ rõ ràng trong luật lao động mà từ chối các nhóm chủ yếu là lao động nữ, bao gồm lao động giúp việc gia đình, lao động nông nghiệp và lao động di cư, quyền tự do hiệp hội.
- Người lao động trong môi trường kỹ thuật số nên được hưởng quyền tự do hiệp hội và các quyền khác như người lao động trong môi trường thực tế. Luật quốc gia không nên phân biệt trong vấn đề này.
- Đảm bảo rằng không có hạn chế nào được đặt ra đối với quyền tự do hiệp hội ngoài những quy định của pháp luật và cần thiết và tương xứng với lợi ích của an ninh quốc gia hoặc trật tự công cộng, sức khỏe cộng đồng, đạo đức hoặc để bảo vệ các quyền và tự do của người khác.
- Cấm theo luật và trên thực tế bạo lực trên cơ sở giới và bạo lực, bóc lột khác bao gồm nhưng không giới hạn ở bóc lột tình dục và trẻ em, và quấy rối tại nơi làm việc để tạo ra một môi trường an toàn và tạo điều kiện cho việc thực hiện các quyền tự do hiệp hội và tổ chức.
- Đảm bảo các quyền tự do hiệp hội được thừa nhận trong luật pháp và trên thực tế tại các khu kinh tế đặc biệt, và các khu vực được chỉ định đặc biệt khác được thiết kế để thúc đẩy đầu tư và thương mại nước ngoài.
- Đảm bảo rằng các cơ chế thanh tra khách quan và công bằng và các cơ chế giám sát khác đang hoạt động đầy đủ mà không bị cản trở và chịu bất kỳ sự can thiệp quá mức nào, kể cả trong các khu kinh tế đặc biệt và các hiệp định kinh tế ký kết với các tổ chức xuyên quốc gia hoạt động trong các khu vực đó công nhận và đảm bảo quyền tự do hiệp hội và các quyền liên quan.

Quyền tự do hội họp

- Đảm bảo rằng việc thực hiện quyền không phải tuân theo sự cho phép trước đó của các cơ quan có thẩm quyền và tối đa là phải tuân theo thủ tục thông báo trước với mục đích cho phép các cơ quan có thẩm quyền tạo điều kiện thực hiện quyền bằng các biện pháp bảo vệ trật tự và an toàn công cộng và các quyền và tự do của những người khác. Yêu cầu về việc cho phép trước là không được phép theo luật quốc tế và không bắt buộc trong luật quốc gia.
- Tránh các quy định về thời gian và địa điểm bị cấm và cung cấp khả năng đưa ra các hạn chế khác mang tính ít xâm phạm hơn. Cấm phải là biện pháp cuối cùng và không nên được viện dẫn vì sợ làm phiền công chúng.
- Đảm bảo rằng tất cả các hoạt động hội họp được phép diễn ra miễn phí.
- Cho phép và bảo vệ quyền tổ chức các cuộc họp tự phát, cho dù có được điều phối hay không, nơi các nhà tổ chức không thể tuân thủ bất kỳ yêu cầu thông báo nào, kể cả vì chúng là những phản ứng trực tiếp đối với các sự kiện hiện tại.
- Đảm bảo rằng các cuộc hội họp hòa bình không bị giải tán một cách không chính đáng, bất kể thủ tục thông báo có được tôn trọng hay không và các biện pháp trừng phạt dân sự hoặc hình sự dẫn đến phạt nặng hoặc bỏ tù không được áp dụng chỉ vì không tuân thủ thông báo hoặc các yêu cầu hành chính tương tự.
- Đảm bảo rằng các nhà tổ chức không phải chịu trách nhiệm về hành vi bất hợp pháp tách biệt của những người khác và không phải chịu trách nhiệm về việc duy trì trật tự công cộng. Nếu, trong những trường hợp ngoại lệ, những người tổ chức phải chịu trách nhiệm, thì điều đó phải được giới hạn trong các trường hợp mà bằng chứng chứng minh rằng những người tổ chức đã biết hoặc lẽ ra có lý do thấy trước và ngăn chặn việc gây tổn hại nghiêm trọng đến sự an toàn của những người khác.
- Đảm bảo rằng truy cập internet và viễn thông di động được duy trì mọi lúc và công nghệ truyền thông bao gồm cả phương tiện truyền thông xã hội không bị chặn, bị cản trở hoặc bị can thiệp.
- Đảm bảo bảo vệ những người tham gia hội họp ôn hòa khỏi các cá nhân hoặc nhóm cá nhân, bao gồm cả "những kẻ kích động" và những người phản đối người biểu tình nhằm gây rối hoặc giải tán những cuộc hội họp đó, kể cả khi những người đó là cán bộ, nhân viên của Nhà nước.
- Nói chung, cấm cả nhân viên an ninh của Nhà nước và tư nhân sử dụng vũ lực trong các cuộc hội họp công cộng. Trong trường hợp ngoại lệ, việc sử dụng vũ lực có thể phải được sử dụng vì lý do an ninh, thì việc sử dụng vũ lực đó phải là cần thiết và tương xứng và là biện pháp cuối cùng. Việc cố ý sử dụng vũ lực gây chết người luôn là bất hợp pháp trừ khi hoàn toàn không thể tránh khỏi để bảo vệ tính mạng của người khác.

Tự do ngôn luận và thông tin

- Tôn trọng và bảo vệ trước pháp luật và thực hành quyền tự do ngôn luận được thực hiện trong khuôn khổ các hiệp hội hoặc hội họp. Điều này bao gồm, nhưng không giới hạn, các thể hiện trực tuyến và ngoại tuyến về mối lo ngại của công chúng, sự quan tâm của công chúng và các chỉ trích đối với nhà nước hoặc các quan chức nhà nước.
- Các hạn chế về quyền tự do ngôn luận phải tuân thủ nghiêm ngặt luật pháp và tiêu chuẩn quốc tế, bao gồm các nguyên tắc hợp pháp, thích đáng, cần thiết và tương xứng. Cho phép các hạn chế đối với cách diển đạt hoặc lời nói có ý nghĩa cổ súy cho sự thù hận cấu thành sự xúi giục phân biệt đối xử, thù địch hoặc bạo lực.
- Đảm bảo rằng phát biểu trực tuyến của các hiệp hội và cá nhân được bảo vệ chống lại sự vi phạm của các doanh nghiệp, bao gồm cả đe dọa khởi kiện và tổ tụng tư pháp với ý định trả đũa, đe dọa hoặc quấy rối các cá nhân nhằm làm họ thất vọng khi thực hiện quyền chỉ trích hoặc bình luận của họ.
- Không hạn chế việc phổ biến và tiếp cận thông tin nhằm mục đích thực hiện các quyền tự do hiệp hội và hội họp hòa bình cũng như quyền riêng tư, tham gia chính trị và làm việc.

Quyền tham gia chính trị

- Tạo và duy trì một môi trường an toàn và tạo điều kiện thuận lợi cho việc thực hiện quyền tham gia, trên cơ sở không phân biệt đối xử, trong việc thực hiện các hoạt động dân sự, công cộng và chính trị.
- Đảm bảo quyền của cá nhân và tập thể để đệ trình lên các cơ quan chính phủ và các cơ quan, tổ chức liên quan các chỉ trích và đề xuất về vấn đề công để cải thiện chức năng của họ và thu hút sự chú ý đến bất kỳ khía cạnh nào trong công việc của họ có thể cản trở hoặc ngăn cản việc thúc đẩy, bảo vệ và thực hiện quyền con người và các quyền tự do cơ bản.
- Tham gia vào các hiệp hội để bảo vệ và thúc đẩy quyền của người lao động và công đoàn trong việc xác định các ưu tiên, ra quyết định, lập kế hoạch, thực hiện và đánh giá các chiến lược thúc đẩy việc làm công bằng, thích đáng và bình đẳng, chẳng hạn như trong các chiến lược việc làm quốc gia.
- Thực hiện tất cả các biện pháp thích hợp trong luật pháp và thực tiễn để loại bỏ các rào cản đối với sự tham gia bình đẳng và đảm bảo rằng tất cả người lao động ở mọi cơ sở, đặc biệt là những người thuộc các nhóm bị gạt ra ngoài lề và/hoặc không được đại diện, có thể tham gia một cách có ý nghĩa vào các hiệp hội, bao gồm cả tổ chức công đoàn để thúc đẩy và bảo vệ lợi ích của họ.
- Trao quyền cho những người có quyền, đặc biệt là những người thuộc các nhóm bị gạt ra ngoài lề và/hoặc không được đại diện, tham gia một cách có ý nghĩa và hiệu quả vào các công việc công, bao gồm thông qua việc phát triển và thực hiện các chương trình và sáng kiến giáo dục công dân để chất vấn các thái độ và thực hành phân biệt đối xử.

Quyền làm việc

- Thực hiện các bước để bảo vệ quyền làm việc bằng cách đảm bảo khả năng chấp nhận và chất lượng công việc, bao gồm quyền của người lao động đối với các điều kiện làm việc công bằng và thuận lợi, đặc biệt là các điều kiện làm việc an toàn, quyền thành lập công đoàn và quyền tự do lựa chọn và nhận công việc.
- Xây dựng và thực hiện chiến lược quốc gia về việc làm tôn trọng đầy đủ các nguyên tắc về trách nhiệm giải trình, tính minh bạch và sự tham gia của các hiệp hội để bảo vệ và thúc đẩy quyền của người lao động và các tổ chức của người lao động, bao gồm cả tổ chức công đoàn.
- Đưa vào chiến lược việc làm quốc gia các biện pháp nhằm loại bỏ sự phân biệt đối xử trong pháp luật và trên thực tế trong việc tiếp cận và thụ hưởng việc làm cũng như các quyền khác cho tất cả mọi người.
- Xây dựng và duy trì các cơ chế giám sát tiến trình thực hiện quyền được làm việc tử tế, xác định các yếu tố và khó khăn cản trở việc tuân thủ các nghĩa vụ nhân quyền, và tạo điều kiện cho việc áp dụng các biện pháp lập pháp, hành chính và hành chính ngăn ngừa và sửa chữa.
- Tôn trọng, bảo vệ và tạo điều kiện cho các hoạt động của công đoàn, tổ chức của người lao động và các thành viên khác của xã hội dân sự, những người hỗ trợ các cá nhân và nhóm yếu thế và bị gạt ra ngoài lề trong việc thực hiện và bảo vệ quyền được làm việc tử tế của họ và đảm bảo họ có thể hoạt động mà không sợ bị trả thù hoặc bị đe dọa.
- Thông qua các chính sách toàn diện khuyến khích việc cung cấp các dịch vụ xã hội hỗ trợ cần thiết để cho phép người chăm sóc kết hợp nghĩa vụ gia đình với trách nhiệm công việc và tham gia vào các hiệp hội và đời sống công cộng, đặc biệt thông qua dịch vụ chăm sóc ban ngày được trợ cấp và thúc đẩy chia sẻ bình đẳng trách nhiệm gia đình.

Nói chung

- Xóa bỏ các hạn chế đối với quyền tự do hiệp hội, hội họp hòa bình, tự do ý kiến, biểu đạt và thông tin cũng như các quyền về quyền riêng tư, tham gia chính trị và làm việc (gọi chung là "quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác"), trừ khi chúng được áp dụng phù hợp với luật pháp và cần thiết và tương xứng cho mục đích chính đáng như an ninh quốc gia, trật tự công cộng và sức khỏe cộng đồng hoặc bảo vệ quyền của người khác. Đảm bảo rằng các giới hạn được xác định rõ ràng và trong phạm vi hẹp để ngăn chặn sự vi phạm của các cơ quan chức năng.
- Đảm bảo rằng các biện pháp pháp lý mới được áp dụng trong các tình trạng khẩn cấp được ban bố, chẳng hạn như trong trường hợp khẩn cấp về sức khỏe cộng đồng, tôn trọng quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác và không được sử dụng làm cái cớ cho việc vi phạm nhân quyền. Bất kỳ hạn chế nào đối với các quyền nào trong tình trạng khẩn cấp được ban bố phải không phân biệt đối xử và cần thiết nghiêm ngặt để ứng phó một mối đe dọa cụ thể đối với tự tồn vong của quốc gia, tuân thủ luật nhân quyền quốc tế và các Nguyên tắc Siracusa.
- Thực hiện tất cả các biện pháp cần thiết để đảm bảo sự bảo vệ của các cơ quan có thẩm quyền đối với tất cả mọi người, cá nhân và trong liên kết với người khác, chống lại bất kỳ bạo lực, đe dọa, trả đũa, phân biệt đối xử bất lợi trên thực tế, áp lực hoặc bất kỳ hành động tùy tiện nào khác là kết quả của việc thực hiện hợp pháp quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác của họ.
- Đặc biệt, nghiêm cấm việc trả đũa, đe dọa và hành động hăm dọa trong không gian trực tuyến và thực tế chống lại những người đang thực hiện quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác của họ. Điều này bao gồm nhưng không giới hạn ở việc giám sát bất hợp pháp, sử dụng không đúng quy trình tố tụng tư pháp, quấy rối, vi phạm quyền riêng tư và các hình thức hạn chế khác.
- Tạo và duy trì một môi trường thuận lợi cho việc thụ hưởng quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác của tất cả người lao động trong mọi hoàn cảnh và về vấn đề đó, thực hiện các biện pháp tích cực để đảm bảo rằng mọi người đều có cơ hội bình đẳng để thực hiện các quyền này, phù hợp với quyền không bị phân biệt đối xử. Điều này bao gồm việc tích hợp quan điểm giới và lồng ghép nhân quyền trong luật pháp và các sáng kiến khác của chính phủ.
- Xóa bỏ các rào cản ngăn cản những người thuộc nhóm lao động bị thiệt thòi và bị gạt ra ngoài lề trong mọi hoàn cảnh thực hiện quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác, bao gồm bằng cách loại bỏ các trở ngại về thể chất, kinh tế, luật pháp, văn hóa và chính trị.
- Đảm bảo rằng bất kỳ hạn chế hoặc giới hạn nào đối với quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác đều phải chịu sự giám sát và đánh giá của tư pháp và những người bị ảnh hưởng phải có quyền được tham gia các thủ tục tư pháp công bằng, độc lập và hiệu quả để chất vấn tính hợp pháp của các biện pháp này và/hoặc sự phù hợp của các biện pháp với luật pháp quốc gia hoặc quốc tế.
- Đảm bảo rằng có biện pháp khắc phục và sửa chữa hiệu quả đối với vi phạm quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác như một quyền và có thể tiếp cận được đối với tất cả mọi người bằng cách cung cấp các khuôn khổ pháp lý mạnh mẽ, nguồn lực, thông tin, đào tạo và giáo dục và các dịch vụ phúc lợi xã hội. Điều này bao gồm việc thành lập các tòa án chuyên trách về tranh chấp lao động để đảm bảo tiếp cận công lý và các cơ chế giải quyết tranh chấp thay thế bổ sung khác như các cơ quan trung gian, hòa giải và trọng tài mà không tạo thêm rào cản đối với quyền tiếp cận một biện pháp khắc phục hiệu quả của bản chất tư pháp.
- Đảm bảo về mặt luật pháp và thực tiễn rằng các doanh nghiệp tuân thủ các quy tắc và tiêu chuẩn nhân quyền quốc gia và quốc tế về quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác.
- Kết hợp các yêu cầu về quy trình mua sắm công đối với các công ty đấu thầu để cam kết tôn trọng các quyền con người, bao gồm quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác, đồng thời thực hiện thẩm định kỹ lưỡng và áp dụng các quy trình và cơ chế thích hợp để tôn trọng các quyền đó theo các tiêu chuẩn quốc tế. Các nhà thầu đã từng vi phạm trên phạm vi rộng hoặc có hệ thống quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác có thể bị cấm nhận các hợp đồng công và/hoặc hỗ trợ tài chính công.
- Đảm bảo thông qua trao quyền hợp pháp và nguồn lực đầy đủ, quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác cũng như cơ chế kiểm tra và giám sát lao động hiệu quả ở tất cả các vùng lãnh thổ và cơ sở, bao gồm các khu chế xuất, đặc khu kinh tế và các nền tảng kỹ thuật số.

- Đảm bảo rằng các hiệp định thương mại và đầu tư có các điều khoản ràng buộc về việc tôn trọng và bảo vệ quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác và các cơ chế thích hợp được đưa vào các hiệp định này để các bên hợp pháp nêu lên bất bình do thiếu tuân thủ.
- Đảm bảo rằng luật pháp quốc gia yêu cầu các doanh nghiệp có trụ sở hoặc hoạt động trong lãnh thổ hoặc khu vực tài phán của quốc gia phải tôn trọng các quyền con người, bao gồm quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác, trong các hoạt động tại địa phương và toàn cầu của họ.
- Thừa nhận rằng người lao động, các tổ chức của người lao động và các tổ chức xã hội dân sự hỗ trợ người lao động và các tổ chức của người lao động là những người bảo vệ nhân quyền được quyền hỗ trợ và bảo vệ liên quan đến những người ủng hộ quyền của họ cũng như được bảo vệ theo luật nhân quyền quốc tế.
- Thiết lập thẩm quyền của các tòa án trong nước đối với các khiếu nại về vi phạm nhân quyền chống các doanh nghiệp kinh doanh, bao gồm cả doanh nghiệp Nhà nước và các bên thương mại hoặc các bên khác mà Nhà nước kiểm soát hoặc gây ảnh hưởng, đang có cơ sở hoặc tiến hành hoạt động kinh doanh đáng kể trên lãnh thổ của mình, bất kể những vi phạm bị cáo buộc đã được thực hiện ở đâu.

B. Hướng dẫn cho doanh nghiệp

- Tôn trọng quyền của tất cả người lao động để thành lập và tham gia công đoàn và hiệp hội lao động cũng như tham gia vào thương lượng tập thể và các hành động tập thể khác, bao gồm quyền biểu tình và đình công mà không sợ bị đe dọa hoặc trả thù.
- Tôn trọng quyền tự do hiệp hội của tất cả người lao động trong mọi hoàn cảnh và sự độc lập của các tổ chức của người lao động trong việc lựa chọn đại diện và thương lượng tập thể, tuân theo nguyên tắc không phân biệt đối xử.
- Tôn trọng việc thừa nhận có hiệu lực quyền thương lượng tập thể, bao gồm bằng cách đảm bảo rằng thương lượng tập thể được thực hiện một cách tự nguyện, tự do và thiện chí. Tôn trọng các thỏa thuận đạt được thông qua thương lượng tập thể và không thay đổi các điều kiện lao động mà không có thỏa thuận từ đại diện của người lao động.
- Đảm bảo rằng các chính sách, thủ tục và thông lệ của công ty, bao gồm cả những chính sách liên quan đến tuyển dụng, thăng chức và điều kiện làm việc, không phân biệt đối xử chống lại các cá nhân trên bất kỳ lý do nào, bao gồm cả tư cách thành viên hoặc quan điểm của họ về công đoàn hoặc đối với các hoạt động công đoàn của họ hoặc ưu đãi người lao động chọn không trở thành thành viên của công đoàn và/hoặc các tổ chức của người lao động khác.
- Đảm bảo rằng các cam kết chính sách tôn trọng quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác được tôn trọng và tiến hành thẩm định về quyền con người liên quan đến chuỗi cung ứng toàn cầu và thực tiễn mua hàng, bao gồm cả việc công khai và minh bạch thông tin về chuỗi cung ứng của công ty họ.
- Thực hiện thẩm định kỹ lưỡng về quyền con người để xác định, ngăn ngừa, giảm thiểu và giải quyết các vi phạm quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác, kết hợp chặt chẽ giữa người lao động và đại diện của họ trong việc thiết kế, thực hiện và báo cáo công khai về các quá trình và kết quả này.
- Cung cấp cho người lao động và người đại diện của họ quyền tiếp cận thông tin cần thiết để thực hiện quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác, chẳng hạn như những quyền cần thiết để thương lượng có ý nghĩa.
- Thực hiện các bước để cải thiện môi trường trong quan hệ lao động-quản lý, đặc biệt là ở những quốc gia không có khuôn khổ thể chế và pháp lý đầy đủ để công nhận công đoàn và thương lượng tập thể. Điều này bao gồm việc khuyến khích và hỗ trợ các hệ thống đại diện song song, với việc bầu chọn tự do các đại diện của người lao động và các cơ chế đối thoại và khiếu nại đầy đủ.
- Đảm bảo rằng quyền tự do hiệp hội và các quyền tự do cơ bản khác cũng được bảo vệ và tôn trọng bởi các đối tác thương mại, nhà cung cấp hoặc nhà thầu phụ của họ thông qua các yêu cầu hợp đồng, thanh tra và kiểm tra định kỳ hiệu quả, hỗ trợ các hoạt động đào tạo và giáo dục, ủng hộ các khuôn khổ pháp lý mạnh mẽ, các cuộc đối thoại liên tục, các hoạt động thẩm định và các hành động tương tự.

C. Hướng dẫn cho Công đoàn và Xã hội Dân sự

- Cam kết với nguyên tắc rằng quyền lao động là quyền con người.
- Tiếp tục đổi mới và hợp tác với các chính phủ, công ty và học viện để phát triển các chính sách và giải pháp, bao gồm việc sử dụng hiệu quả công nghệ và kiến thức địa phương, tạo điều kiện thuận lợi cho việc thực hiện các quyền tự do hội họp hòa bình và hiệp hội.
- Tiếp cận và vận động tại các nhóm công nhân bị tước quyền và nỗ lực đưa sự kết hợp đầy đủ của những người lao động trong nước, lao động di cư và lao động phi chính thức vào các tổ chức công đoàn và các thỏa thuận thương lượng tập thể.
- Đảm bảo các nguyên tắc không phân biệt đối xử và bình đẳng được duy trì trong các hoạt động của công đoàn. Bất kỳ sự đối xử khác biệt nào đối với những người trong công đoàn dựa trên các cơ sở quy định trong các nguyên tắc về không phân biệt đối xử và bình đẳng ở trên đều phải có sự biện minh hợp lý.
- Thông qua và thực hiện các chính sách nhằm ngăn ngừa và ứng phó với bạo lực và quấy rối trên cơ sở giới và phân biệt đối xử trong các tổ chức công đoàn.
- Thực hiện các biện pháp tích cực để loại bỏ các rào cản cụ thể, chẳng hạn như các hành vi phân biệt đối xử hoặc loại trừ mà những người hoặc những nhóm bị gạt ra ngoài lề và/hoặc không được đại diện phải đối mặt trong việc tham gia, đại diện và lãnh đạo có ý nghĩa của họ trong các tổ chức công đoàn. Những nhóm này bao gồm, nhưng không giới hạn, người dân tộc bản địa, lao động di cư, lao động trong khu vực phi chính thức, dân tộc thiểu số, người khuyết tật, người LGBTI, phụ nữ và thanh niên.
- Hỗ trợ và giúp đỡ cá nhân người lao động và các cá nhân hoặc tổ chức có liên quan trong việc nộp đơn khiếu nại và các thủ tục liên quan trước các cơ quan tư pháp, hành chính hoặc công ty có trách nhiệm.

Phụ lục A: Bối cảnh hiện tại và những thách thức cụ thể ở Đông Nam Á

Hướng dẫn khu vực này về quyền tự do hiệp hội trong bối cảnh kinh doanh và quyền con người đã được phát triển để địa phương hóa các quy chuẩn và tiêu chuẩn nhân quyền quốc tế, phản ánh mối quan tâm cụ thể về quyền con người của những người bảo vệ nhân quyền và trao quyền cho các phong trào quyền lao động dựa vào cộng đồng tại các Quốc gia Thành viên ASEAN.

Các quốc gia ASEAN thường không thực hiện được các tiêu chuẩn lao động quốc tế cơ bản, đặc biệt là các tiêu chuẩn liên quan đến quyền tự do hiệp hội. Sáu trong số 10 Quốc gia Thành viên ASEAN chưa phê chuẩn Công ước số 87 của Tổ chức Lao động Quốc tế về Tự do Hiệp hội và Bảo vệ Quyền Tổ chức. Bốn trong số 10 quốc gia chưa phê chuẩn Công ước số 98 của Tổ chức Lao động Quốc tế về Quyền Tổ chức và Thương lượng Tập thể. Bốn trong 10 quốc gia chưa phê chuẩn Công ước quốc tế về các quyền dân sự và chính trị và ba trong 10 quốc gia chưa phê chuẩn Công ước quốc tế về các quyền kinh tế, xã hội và văn hóa, các công cụ nhân quyền chính bảo vệ quyền tự do hiệp hội, hội họp hòa bình, tự do biểu đạt và tự do thông tin, và các quyền về quyền riêng tư, quyền tham gia chính trị và làm việc.

Bối cảnh pháp lý khu vực không thuận lợi này tác động không cân đối đến những người thuộc một số nhóm yếu thế và bị gạt ra ngoài lề nhất định. Người lao động di cư và gia đình của họ đang ở trong tình trạng việc làm đặc biệt dễ bị tổn thương trong khu vực, nhưng luật pháp của các quốc gia thành viên ASEAN không bảo vệ quyền của người lao động di cư và gia đình họ, thậm chí hạn chế quyền của họ đối với tổ chức và bảo vệ xã hội. Điều này diễn ra mặc dù đã có áp dụng của Tuyên bố ASEAN về Bảo vệ và Thúc đẩy Quyền của Người lao động Di cư năm 2007. Ngoài ra, lao động nữ phải hướng đến những môi trường lao động khắc nghiệt, nơi có tỷ lệ bạo lực trên cơ sở giới cao. Người lao động trong khu vực phi chính thức cũng phải đối mặt với những thách thức trong việc tiếp cận công lý và có ít cơ hội hơn để tập hợp, thành lập hoặc tham gia các nghiệp đoàn, hoặc thương lượng để có mức lương cao hơn hoặc điều kiện làm việc tốt hơn. Điều này là do họ thường nằm ngoài khuôn khổ bảo vệ của luật lao động. Người lao động LGBTI trong khu vực cũng phải đối mặt với những rào cản trong việc thực hiện các quyền của họ, đặc biệt là do tỷ lệ phân biệt đối xử phổ biến và không có luật chống phân biệt đối xử đối với các xu hướng tính dục và/hoặc bản dạng giới đa dạng. Tương tự, người lao động khuyết tật có thể gặp khó khăn trong việc khẳng định quyền của mình vì sự kỳ thị của xã hội và thiếu khả năng tiếp cận các tiện nghi hợp lý, bao gồm cơ sở hạ tầng và thông tin đầy đủ.

Cuối cùng, các khuôn khổ đầu tư đặc biệt, các đặc khu kinh tế và các sáng kiến khác do chính phủ lãnh đạo trong khu vực thường được sử dụng để biện minh cho việc hạ thấp các tiêu chuẩn nhân quyền hoặc áp đặt các hạn chế mới hạn chế quyền của người lao động đối với tự do hiệp hội, hội họp hòa bình, tự do biểu đạt và thông tin, và quyền riêng tư, tham gia chính trị và làm việc.

Phụ lục B: Tình hình phê chuẩn hoặc gia nhập các tiêu chuẩn lao động quốc tế ở Đông Nam Á

	ILO C087	ILO C098	ICCPR	ICESCR
Brunei	N/A	N/A	N/A	N/A
Campuchia	1999	1999	1992	1992
Indonesia	1998	1957	2006	2006
Lào	N/A	N/A	2009	2007
Malaysia	N/A	1961	N/A	N/A
Myanmar	1955	N/A	N/A	2017
Philippines	1953	1953	1986	1974
Singapore	N/A	1965	N/A	N/A
Thái Lan	N/A	N/A	1996	1999
Việt Nam	N/A	2019	1982	1982
Tổng số đã phê chuẩn hoặc gia nhập:	4	6	6	7

Commission Members

March 2021 (for an updated list, please visit www.icj.org/commission)

President:

Prof. Robert Goldman, United States

Vice-Presidents:

Prof. Carlos Ayala, Venezuela

Justice Radmila Dragicevic-Dicic, Serbia

Executive Committee:

Justice Sir Nicolas Bratza, UK

Dame Silvia Cartwright, New Zealand

(Chair) Ms Roberta Clarke, Barbados-Canada

Mr. Shawan Jabarin, Palestine

Ms Hina Jilani, Pakistan

Justice Sanji Monageng, Botswana

Mr Belisário dos Santos Júnior, Brazil

Other Commission Members:

Professor Kyong-Wahn Ahn, Republic of Korea

Justice Chinara Aidarbekova, Kyrgyzstan

Justice Adolfo Azcuna, Philippines

Ms Hadeel Abdel Aziz, Jordan

Mr Reed Brody, United States

Justice Azhar Cachalia, South Africa

Prof. Miguel Carbonell, Mexico

Justice Moses Chinhengo, Zimbabwe

Prof. Sarah Cleveland, United States

Justice Martine Comte, France

Mr Marzen Darwish, Syria

Mr Gamal Eid, Egypt

Mr Roberto Garretón, Chile

Ms Nahla Haidar El Addal, Lebanon

Prof. Michelo Hansungule, Zambia

Ms Gulnora Ishankanova, Uzbekistan

Ms Imrana Jalal, Fiji

Justice Kalthoum Kennou, Tunisia

Ms Jamesina Essie L. King, Sierra Leone

Prof. César Landa, Peru

Justice Ketil Lund, Norway

Justice Qinisile Mabuza, Swaziland

Justice José Antonio Martín Pallín, Spain

Prof. Juan Méndez, Argentina

Justice Charles Mkandawire, Malawi

Justice Yvonne Mokgoro, South Africa

Justice Tamara Morschakova, Russia

Justice Willy Mutunga, Kenya

Justice Egbert Myjer, Netherlands

Justice John Lawrence O'Meally, Australia

Ms Mikiko Otani, Japan

Justice Fatsah Ouguergouz, Algeria

Dr Jarna Petman, Finland

Prof. Mónica Pinto, Argentina

Prof. Victor Rodriguez Rescia, Costa Rica

Mr Alejandro Salinas Rivera, Chile

Mr Michael Sfard, Israel

Prof. Marco Sassoli, Italy-Switzerland

Justice Ajit Prakash Shah, India

Justice Kalyan Shrestha, Nepal

Ms Ambiga Sreenevasan, Malaysia

Justice Marwan Tashani, Libya

Mr Wilder Tayler, Uruguay

Justice Philippe Texier, France

Justice Lillian Tibatemwa-Ekirikubinza, Uganda

Justice Stefan Trechsel, Switzerland

Prof. Rodrigo Uprimny Yepes, Colombia

